

1. Peyami Safa, Tanzimat'tan itibaren Türk romanının değişmez ana konularından biri olan yanlış Batılılaşmanın toplumsal yapıda yol açtığı yıkımları hemen hemen bütün yapıtlarında işler. Bunlardan biri olan ____ adlı yapıtında, farklı kültürleri, dünya görüşlerini ve yaşama biçimlerini anlatır. Özellikle Doğu ve Batı çatışmasını yansıtmayı amaçlayan romanın iletisi, roman kahramanlarından Neriman'ın yaşadığı bunalımlar ve iç çatışmalar yoluyla biçimlendirilir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bir Tereddüdün Romanı
- B) Dokuzuncu Hariciye Koğuşu
- C) Mahşer
- D) Fatih-Harbiye
- E) Yalnızız

(2010-LYS)

3. Türk edebiyatının en iyi romanlarından olan ____, 1949'da kitap olarak basılır. ____ İstanbul'a olan derin sevgisini yansıttığı bu romanında, Mümtaz ile Nuran'ın aşkı çerçevesinde eski-yeni, Doğu-Batı ve aşk ile toplumsal sorumluluk arasındaki çatışmayı ve bu çatışmaların doğurduğu bireysel bunalımları irdeler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Baba Evi – Orhan Kemal
- B) Huzur - Ahmet Hamdi Tanpınar
- C) Küçük Ağa – Tarık Buğra
- D) Bir Düşün Gecesi – Adalet Ağaoğlu
- E) Yorgun Savaşçı – Kemal Tahir

(2010-LYS)

2. Servet-i Fünun Döneminde yaşadığı halde bu topluluğun dışında kalan, yönelim ve yaratılışlarıyla bu topluluktan ayrı özellikler taşıyan sanatçılarımızdan biri de _____. Onun ayna tuttuğu yaşam kesiti, Servet-i Fünunculardan ayrıdır. Servet-i Fünuncular varıl, aydın kesimin köşk ve konak yaşamının görüntüleriyle oluşturmuşlardır yapıtlarını. Onun anlattığı yaşamsa İstanbul'un yoksullarının ya da orta sınıfının yaşamıdır. Kimi romanlarında eski İstanbul yaşamının betimlemelerine de rastlarız. Örneğin Cehennemlik ve Metres'te, Boğaziçi yalılarındaki; İffet, Şipsevdi ve Tesadüf'te, Aksaray'daki yaşamı anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hüseyin Rahmi Gürpınar'dır
- B) Ahmet Rasim'dir
- C) Reşat Nuri Güntekin'dir
- D) Hüseyin Cahit Yalçın'dır
- E) Halit Ziya Uşaklıgil'dir

(2010-LYS)

4. Çağdaş Türk şiirinin bütün dönemlerini, bütün akımlarını kapsayan ortak özelliklerin başında dil gelir. Bu şiirlerin dili yapay bir dil değil, konuşulan Türkçedir. Arada, konuşulan Türkçeden zorlama bir öz Türkçeye ya da divan edebiyatının inceliklerine kapılarak Osmanlıcaya yönelenler olmuştur. Ama bunlar sayılı örneklerdi. Genellikle, her gün yeni bir inceliği keşfedilen konuşma dilimiz işlenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin dil tutumu bütün yönleriyle, bu parçada anlatılanlarla uyuzmaz?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
- B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
- C) Cahit Sıtkı Tarancı
- D) Mehmet Emin Yurdakul
- E) Ahmet Haşim

(2010-LYS)

5. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Epik şiirin ustası olan Fazıl Hüsnü Dağlarca, Kurtuluş Savaşı ile ilgili destansı, lirik şiirleriyle tanınır.
- B) Metafizik konularla ilgilenen Necip Fazıl Kısakürek, uzun yıllar Büyük Doğu adlı dergiyi çıkarmış; tarih, medeniyet, Batılılaşma ve politika konularında yazılar yazmıştır.
- C) Ahmet Muhip Dıranas, öykülerinde şiirsel bir söyleyişe, insanlar arasındaki sıcak ilişkilere yer vermiştir.
- D) Arif Nihat Asya, yurt, millet ve bayrak sevgisiyle ilgili şiirler yazmış; şiirleriyle milli duyguları harekete geçirmiştir.
- E) Orhan Veli Kanık, şairane söyleyişlerden, basmakalıp söz ve benzetmelerden kaçınmış; gündelik yaşamı, günlük konuşma diliyle, esprili bir biçimde anlatmıştır.

(2010-LYS)

6. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Bilge Karasu, Yeni Yalan Zamanlar'da büyük ölçüde kadın sorunlarını somutlayıcı bir tutumla yansıtmaya çalışmıştır.
- B) Romanlarında bilinç akışı, iç monolog gibi yeni anlatım teknikleriyle kendine özgü bir yol bulan Adalet Ağaoğlu'nun ilk romanı, Ölmeye Yatmak'tır.
- C) Oğuz Atay'ın Tutunamayanlar romanı, ele aldığı konu, konuyu işleyiş tarzı ve kullanılan yeni anlatım teknikleri bakımından dikkate değer nitelikler taşır.
- D) Yusuf Atılgan'ın Anayurt Otelı adlı romanı, aynı otelde katiplik yapan Zebercet adlı kahramanın ruhsal dünyasının açığa çıkarılması üzerinde şekillenir.
- E) Toplumcu gerçekçi tutumla bireyin iç dünyasına kapanışını birlikte anlatan Haldun Taner, Şişhaneye Yağmur Yağıyordu, On İkiye Bir Var adlı kitapları ile ödül almıştır.

(2010-LYS)

7. Göğsü bağı açıktı. Elinde orak vardı. Ekin biçiyordu. Yüzünü toprağa, sırtını güneşe vermişti. Tarladaki ekini kurtarmaya çalışıyordu. Sırtında kaput bezinden bir iç gömleği vardı. Dışlığı yoktu. İç gömleği kirden meşine dönmüştü. Elindeki orak küçüktü, koç boynuzu kadar bir şeydi. Bu yılın buğdayı geçen yılın buğdayından uzun gibi geliyordu gözüne. Dizine çıkmıyordu ama kıraçta ne buğdaylar olmuştu bundan boysuz. "Biz bu cenabet topraklarda çok buğdaylar gördük bacaksız, çok arpalar biçtik cüce." dedi içinden. Adam usta orakçıydı. Ama ustalık para etmiyordu kıracın ortasında. Bun alıyor, ikide bir dikiliyor, elini kalçasına koyup küçük, kaplumbağa gözlerini kısarak aşağılara, yola bakıyordu. Gelip geçen "otopos"ları izliyordu. Ama çok dikelemiyordu, karısı mızımız ediyor, oğlu kararıyordu. Gözünün kuyruğuyla baksa anlardı. Yüzde yüz kızıyorlardı.

Bu parçadan edebiyatımızdaki toplumcu gerçekçi hikaye ve roman anlayışıyla ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Köye ve köylüye yönelme anlayışı benimsenmiştir.
- B) Kişiler iç ve dış dünyasıyla birlikte ele alınmıştır.
- C) Sorunların yansıtılması amaçlanmıştır.
- D) Gözleme dayalı bir anlatım söz konusudur.
- E) Halkı aydınlatma amacı güdülmüştür.

(2010-LYS)

8. Dünya edebiyatında, Rus yazarı Çehov'un öncüsü olduğu, anlatımı olaya yaslandırmayan, geleneksel anlamda serimi, düğümü, çözümü olmayan bir öykü türüdür durum öyküsü.

Aşağıdaki yazarlardan hangisi özellikle bu öykü türünde ürün vermemiştir?

- A) Memduh Şevket Esendal
- B) Sait Faik Abasıyanık
- C) Vüsat O. Bener
- D) Ömer Seyfettin
- E) Oktay Akbal

(2010-LYS)

9. Aşağıdakilerden hangisi modernizmi esas alan yapıtların belirleyici özelliklerinden biri değildir?

- A) Okurların merak duygusunun kamçılanması amaçlanır.
- B) Yaşamın çok boyutlu ve kavranması zor gerçeklerden oluştuğu savunulur.
- C) Anlatıcı, büyük ölçüde birey bilinciyle kendi "ben"ini öne çıkarır.
- D) Topluma ait değerleri yansıtmaya amacı yoktur.
- E) Anlatılanlar kişilerin iç dünyasının süzgecinden geçirilerek verilir.

(2010-LYS)

Cevap Anahtarı

1-D 2-A 3-B 4-E 5-C 6-A 7-E 8-D 9-A